

„Narodni list“ izlazi svakog četvrtka pošto pošte.

Cijena mu je na godinu 8 kruna, na svako 4 kruna, pojedini broj 6 helera.

Za inostranstvo plaća se posebno poštarijom.

Nijedna uplata ne vrijedi ako nije učinjena izravno upravi lista.

Narodni list.

Za oglasne plaće na 19 list. po redku, za više puta po pogodbi.

Oglasni listi se na uređništvo listu.

Uređništvo i uprava lista nalaze se u Voloskom.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 10.

Volosko-Opatija, u četvrtak 10. marča 1904.

God. IV.

Kako se va Pazino dela!

Pred manom na stole je mala knjizica: „Četvrti godišnji izvještaj djačkog pripomoćnog društva u Pazinu za društvenu godinu 1902—1903.“ Va tem izvješće čitam mej ostalim, da je va lanjskem upravnom letu to naše društvo prijelo od članarini i dari K. 13.448-62, da se je mej 103 djaka (sto i tri) podelilo kruna 14.271 i 7 helera (14 tisuć i 271 krunu) a za knjige i popravak istih 1248 krun i nekoliko helera. E basta!

I va istinu, ki pročita ove dve tri erte, pomislet će: Oh! vela stvar, primiš toliko i toliko krajcari, daš ih toliko i toliko za podporu i za knjige djakom — pak je stvar svršena. Tako bi mogal sudit jedan, ki nezna, da će to reč društvo u obće, a napose jedno djačko pripomoćno društvo, osobito pak ako se to društvo nahodi va meste kakav je Pazin. Ale ja sam imel prilike malo zblizhega gledat kako se to manija va onem društvu, kako se ono tamo dela i kakovo je ono delo. I recimo valje, da je ono delo teško, mučno, vanreda teško i mučno. Pustimo na stran pisariju na sve strane, da se za društvo sakupi koliko više beči, pustimo na stranu nebrojene sednice, ke se obdržavaju oću upravljanja društva, pustimo na stran te i tolike druge neprilicne stvari i pozabavimo se sada samo malo a onemi 103 učeniki, za keh je pa-

zinako primočno leto izdalo va lanjskem letu preko petnaest tisuć krun.

Ki god će pomislet: ma nikada laglje stvari. Na sednici se odluč: Petru Petroviću 20 fitorini, Pavlu Pavloviću 15 i tako dalje. Da bi to samo tako bilo! Ale stvar se ima drugače. Od prilike evo ovako: Na početku leta pride mali dečkić va Pazin, da se za piše va gimnaziju. Otac mu je redovito čovek, ki ni morda va svem svojem životu čul ni spominjat gimnaziju. Dakle već tu treba savjeta, upute — pomoći. Treba i male priprave — treba puno stvari. Odlučeno, da će dečkić ostat va Pazine. Dobro, ma kamo s njim. Talijani otvaraju svoja vrata raje talijanskim učenikom. Naši moraju k našim. Ali naših učeniki je veli broj, a Pazin ni London ni Pariz. Tu je vidite ona vela muka za one velevredne naše ljude, ki stoje na čelu tega društva. Tu vam se hođi od kuće do kuće i sve se pita i išće, kade bi se našlo kakovu kamariću. Koliko truda, koliko natezanja dokle se sve to najde, smjesti, uredi. A ne čini se to samo za djake, keh se podupire već i za drugeh, keh se ne podupire. Sad su recimo deca smešćena. Bože sačuvaj prepusti ih onako samim sebe. Treba imet oko nad njimi. Tu se valja popitevat kod profesori, kod ravnatelja, kod gospodari od kuće, pak on puta sami nadgledat vane po cestah i ulicah. Zač oni vredni ljudi, ki su na uprave društva misle: Ako mi moramo toliko novca plaćat za podpore djakom,

ti djaci treba da uče, da se lepo ponašaju, z jednom besedom, oni nastoje, da oni beči, ki se davaju za podporna društvo, ne budu ličeni va more, nego na plodno i koristno tlo. Temu hvalevrednemu nastojanju, onda očinekoj brizi gg. ravnatelja i profesora gimnazije ima se zahvalit onaj bezprimjerni napredak naše gimnazije va Pazine. Ale mi nismo naveli ni treći del natezanja i muke, ča ih ima odbor tega društva, koje je va zadnje četiri leta izdalo u ime podpore djakom preko pedeset i četiri tisuće kruna.

To je vidite, delo odbora, kemu stoje na čelu tri zlatna muža: Gg. Dr. Dinko Trinajstić, Dr. Šime Kurelić i Josip Mandić.

O drugoj njihovoj prelepjoj zamisli, naime o gradnji konvikta u Pazinu, reči ćemo koju drugi put. Za danas ćemo spomenut još samo to, da se dični odbor napomenutega društva va svojem izvješće boji, da bi mogal nastupit čas, kad društvo nebi moglo delat onako, kako bi trebalo za napredak naše svete stvari va Istre. Odbor se tega boji za to, jer se va zadnje vreme opaža nekakva mljohavost oko sabiranja za to društvo, tako da je lanjski prihod manji od predlanjskega za kakoveh 15 stotin krun. Bog sačuvaj, da bi se obistinil strah oneh vrednech upravitelji. Propast bi to bila naša, a bila bi i grdna sramota celega našega puca. Istrani! koliko god vas ima, ki imate dobro i pošteno srce, dajte, pružite ruku onem, ki

onako neumorno delaju okole napredka djačkoga društva, — oko napredka jedine uzdanice naše — mladosti naše! Istrani, kupite, sabirajte za to veleznaščno društvo, da nam bude svim na čast i diku. Pošto pak va oveh stranah mi ne znamo pravo, ki su povjerenici tega društva, to će naš „Narodni list“ drage volje sabirat, objavljivat i pošiljat va Pazin prinose, ki budu na njega prišli.

Napred za djačko pripomoćno društvo u Pazinu!

Dopisi.

Iz Labinščine. Sličica iz Labinjske — slavne podeštarije — ili: „kako gospoda u istoj upravljaju sa občinskim imanjem.“

Već više puta čitah u novinama, budi našima, budi u onima od talijanske boje, (ne mojte mi zamjeriti ja jesam kurioz čuti obadva zvana) — kako „slavna Junta va Poreču“ skrbi za občine, koje su osobito u rukama naših ljudi i kako svoju skrb dokazuje time, što pošalje svako toliko svojega „revisora contabile“ — šiora Bradičića pardon Bradičić, on je iz Kalabrije doma, Pićanac tijelom i dušom — da pregleda račune u našim obćinama. Nu kako oćjelomu svijetu je poznato, taj gospodin iz Pićana, uvijek nadje sve u najboljem redu, pak i slavna Junta to dokaze svojim pohvalnim dekretom, mišlim kako od mala, občini Kastavskoj. Nu to nije ništa slabo, dobro je, treba paziti na novac, jer novac je luđji od samoga vraga, Bog nas od njega sačuvaj. Ali kada sam već počeo pisati o slavnoj Junti, gospodin šior Bradičić itd. htio sam samo reći, da koliko mi već poznato, da

Podlistak.

Mesopustni prilog „Piccola“

ili

Što se babi htio, to se babi snilo.

Trst, mjeseca februara 1904.

(Naši posebni brzojavi)

Tokio, 30. pr. mj.: Port Arthur je već 8 dana sav u plamenu. Nađe je, da će do mjeseca dana izgoriti.

London, 30. pr. mj.: Pred Port Arthurom bija se strašna pomorska bitka. Do sada potonulo 17 ruskih ladja, a 26 postavljeno ih izvan boja. Od japanske eskvadre postradao samo krstaš „Liušuk“, jer mu je na provi odno jedan čaval.

London, 31. pr. mj.: Jučer pred Port Arthurom rusko brodovlje posve uništeno i potopljeno. Niti jedan brod nije se spasio, samo još pliva morem to dvanaestmetraš sa oklopnjače „Carević.“ (Valjda se je zakvaćio e bovu. Op. ured.)

Berlin, 30. pr. mj.: Na rijeci Jaly su Rusi hametom potučeni. Palo ih 65.000 a zarobljenih je 30.000 momaka. Od Japancu samo jedan momak „izvinuo“ si palac na

nogi. (Nađamo se, da će i ovaj skorim ozdraviti. Op. ured.)

Jokohama, 31. pr. mj.: Kod otoka Jeso s ledio se oganj u vladivostokskoj skvadri, a svim vojnicima popadali nosovi od velike studeni, samo momku Dimitrović Dimitroviću nije, jer ga nije imao. (Vidi se, da, sa Rusi u vražjem škripcu, kad imadu već i bez nosih vojnika. Op. ured.)

Peking, 30. pr. mj.: U gradu i okoli Port Arthura sve očišćeno od Rusa tako, da ne vidiš tamo više ni ruskoga miša. (Čestitamo! Op. ured.)

London, 26. pr. mj.: Kod otoka Formoze strašan orkan potopio cijelu sredozemnu rusku flotu. (Eto i bogovi urotili se protiv Rusa! Op. ured.)

Kiel, 26. pr. mj.: Ruska baltička flota u Skageraku otišla u zrak, jer si je neki momak zapalio lulu žigicom mjesto lećom. (Valjda to bila žigica od „Lega nazionale“. Op. uređništva.)

Carigrad, 27. pr. mj.: Car Nikola s tuđe smrtno obolio. (Mi mu želimo, da čim prije ozdravi za uvijek. Op. ured.)

London, 30. pr. mj.: Japanci dopri do Bajkalskoga jezera. Rusom ni traga. (Aha! Medvjed povukao se u svoj brlog. Op. ured.)

Kopenhagen, 30. pr. mj.: Ođio japanske flote dopro je preko sjevernoga pola do Skandinavije. Nađe je, da će do koji dan bombardirati Petrograd. (Za pilota bio im „duca deġli Abruzzi“. Op. ured.)

Peking, 30. pr. mj.: Na skrajnom istoku Japanci piju „likov“ u zdravlje poginulih Rusa. (Mi im se u duhu drage volje pridružujemo. Op. ured.)

Taku, 31. pr. mj.: Japanci dopri do Urala, a da nisu ni puške spružili. (Ovako sjajno napredovali su i naši u — Africi. Op. ured.)

Jekaterinoslav, 30. pr. mj.: Od glavne ruske čete kod Bajkala dezertiralo je 150.000 vojnika u sjevernu Sibiriju. Na bojnem polju ostao samo zapovjednikov pas, koga su Japanci napokon — zarobili. Japanci nemaju nikakvih gubitka. (Verujemo. Op. ured.)

London, 31. pr. mj.: U Vladivostoku stopio se led, česa radi porodio se strašan požar. Na 10 milja daleko poharao preostavša ruska sela. (Dakle tamo i „mors gori“ — luđjakom. Op. ured.)

Carigrad, 31. pr. mj.: Kod Burgoea zameo snijeg rusku crnomorsku flotu. (Svakako je već potonula. Op. ured.)

Ađen, 30. pr. mj.: Zaostali ruski

križar „Dmitrović Donski“ potopio se u tjesnu Bab-el-mandel, jer mu je eksplodirao dimnjak. (Ovo je zadnji brod ruske eskvadre. Op. ured.)

Kronstadt, 31. pr. mj.: Nakon dvodnevnog bombardovanja Petrograda sa strane japanske flote, predao se grad neostječen — Kinezom. (Ovo im je najbolja odšteta za Mandžursku. Op. ured.)

Kiev, 30. pr. mj.: Japanci bombardiraju Moskvu poduprti brodovljem sa Baltičkoga mora. (Aha! Sad nije valjda bilo koga, da zapali Moskvu, kako ono za vriemom Napoleona. Op. ured.)

Odesa, 31. pr. mj. 5 ura popodne: Moskva pala, netom je zadnji Rus u njoj poginuo. Japanci slavodobitno unišli u grad. (Kao onomadne naši u Aba Kari-me. Op. ured.)

Risti, 31. pr. mj. 6 ura popodne: Ov čas oglodana je zadnja košćica posljednjega Rusa. Rinaldo Rinaldini, harambaša abručkih brigantata. (Tako se kenučno oslobodismo tih divljaka. Hozana Jehova! (Op. ur.)

Na sve ovo dodaje pak „Narodni list“:

Če vam se kvocat!!
Nego neka nam nijedan ne kaže: To su flote! Ni istina. Ki čita „Piccolo“ on se takoveh floti svaki dan napije i nazloje. Povero mondo!

nisam nikada čuo, da bi tko od Junte, n. pr. Štor iz Piena došao, zavirili u račune naše pošteštarije Neča, da sumnjivim o čem, ali — ali — čini mi se, da ipak nije sve u najboljem redu! . . .

Već u vrijeme zadnjih obćinskih izbora, tukle su se na Labinskih tri stranke, Šaliboz i to: talijanska, vanjska ili hrvatska i stranka barona Lazzarinu te je socijalno-demokratska. Naš narod na vanjštini, osobito jedna podobćina htjela je izabrati za zastupnike na obćini svoje ljude, jedna pako i svojega duševnoga pastira, to je svojega svećenika, jer kazali su oni: barem on, koji ina očj otprte više nego mi, će nas braniti, će nas zagovarati. Sveto-Martinština bijaše pako najviše za šira ilustrissimo Beppi Lazzarinija. Razmijerje se, da radi toga gospoda u Labinu nisu mogla spavati mirno. Rekli su si naime: „Ako bude koji pop ili štor Beppi malo će biti za nas“. Za to su napeli sve sile, da ne bude ni pop, makar najčestitiji svećenik, niti baron Lazzarin. Proti prvomu bila vojska odmah svršena. Pisali su na presvietli Ordinarijat u Poreč, koji je za stalno učinio i svoju, namignuto dotičnomu svećeniku (što je u ostalom javna tajna) i labinska pošteštarija bi za ovi put spašena. Sjećam se još, kako se je izrazio baron čuveni za to, da štori neće ni njega ni popa. On je naime rekao: Kada već neće ni mene ni popa, za stalno mora biti puno gajiloga na pošteštariji! Nu to samo — budi kao začetak svršetku. Da na pošteštariji republike Labinske neće niti ne može biti sve u redu, svjedoči nam čitatelji koji, za danas (drugiput opet štogod, ako gosp. Urednik dopusti) samo ovo:

U podobćini republike labinske u Cerovici imade jedna kava za cement. Kavu tu odkrio je jedan naš čovjek, nastanjen sada u Labinu i drži ja već kakvih 20 godina, potrošiv u njoj i za nju lijepoga novca. Nu, to gospodi našoj u Labinu nije bilo po volji (ona se uvijek domisi, probudi za nešto, kada drugi već idu spavati t. j. kada se tje koristi obćine) i što su amislila ta gospoda! Uzeli su bubanj u ruke i fanat komuniški, koji brižan i nevoljan morao da napovjeda svijetu jednu veliku „novitatu“: Kava od cementa u Cerovici nije toga i toga već je to zemljište od komuna! Kava mora da ide na inkant, prodat se mora!

Liepo smišljeno ali slabo učinjeno! U istini, komisijon na komisijon, speža na speža, svijet mora da znađe, da su se gospoda probudila!

Pasa inkant, kava bude prodana i to komu? jednomu dotepnu talijanskomu u Rovinju, imenom Rettiju. Ali sada ta blažaža, taj nos slavnog Pošteštariji! Rekuramo, rekuri tamo, iznašla je i broj particele, koji nikad nije obstajal i najzad mora slavna republika skloniti opet glavu, staviti rep mletačkoga lava među noge i djelati pokora, bijuće se u prs: moj grieh itd. Kava prošla sve instance i najzad opet ostala u rukama čestitoga našega čovjeka.

Sada pako gospodo republikanci, dozvolite mi pitanje:

1. S kojim ste pravom htjeli prodati zemljište, koje obćini Cerovici nikada spadaćalo nije!

2. Tko će platiti ili na čija ste pleća igrali toliko sramotnu igru po vas? Ipak ste tamo ljudi od „leja“ koliko mi se para? Ako mi odgovorite na ova pitanja — tako nedužna — drugi put ću Vas pitati opet štogod. Za sada vas pozdravljam i želim vam kuraja, forši ćete naći u vašoj glavi, da i Rotšildovo imanje u Parizu je vaše slavne republike! Bog vam daj!

Vaš prijatelj, koji sve to pazi.

*) Samo izvolite! Op. uređ.

Domaće vijesti.

Žigice družbe sv. Cirila i Metoda za Istru dale su našoj družbi u godini 1903. 7665 kruna i 28 filira čista prihoda. Krasna je to pomoć našoj družbi a ujedno i lijep dokaz ljubavi, što je naš narod u svim našim zemljama govji spram te svoje miljenice. Preporučamo svim Hrvatima i Hrvaticama, da

i unaprijed traže samo žigice družbe sv. Cirila i Metoda za Istru! Naprijed za družbu!

Od prodaje cigaretnog papira družbe sv. Cirila i Metoda za Istru u godini 1903. odšlo je na našu družbu u svemu K. 916 i 67 filira. Poduzetom gosp. Stjepanu Germalinu, trgovcu u Jelši (Dalmacija) uspjelo je protrati družbin papir čak i u daleku Ameriku. Ponovno preporučamo svim prijateljima naše Istre i to družbino poduzeće. Tražimo dakle svi samo cigaretnipapir naše družbe!

Družbina čikoriija prodrla je također u narod, ali ne u onoliko mjeri, kako bi se to moglo očekivati. Nego mi se prepuštamo na dobro srce rodoljubnoga našega krasnoga spola, pa se pouzdano nadamo, da ćemo do godine i u tom pogledu imati utješljivijeg i boljeg rezultata. Naručbe prima osim Jugoslavanske tvornice kavinih smogata u Ljubljani i gosp. Milan Gremer na Rijeci.

Spletkarenja protiv družbi sv. Cirila i Metoda za Istru. Nekakva magjarska tvornica žigica turila je u posljednje vrijeme u promet nekakve žigice sa trobojnom etiketom na kutijama i sa napisom: Najbolje žigice za Hrvatsku, Slavoniju i Dalmaciju. Imade bezdušnih trgovaca, koji te žigice narivavaju narodu veleć, da su to družbine žigice. To je prosta prevara i mi upozorujemo naše prijatelje, da nam javne imena takovih trgovaca. Da se tomu nepoštenom manevru stane na kraj, neka svak traži žigice s kutijama na kojim se čisto i bistro čita: Žigice družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Dr. Benatti gospodar „Naše prave sloge“. Nedavno vodili su se proti Krstiću kameni predizvidi radi krive prisega. Sud je preslušal kako svedoka Dra. Benatta, ki je posvedočilo, da je sada on gospodar od „Naše prave sloge“. Buduć je Dr. Benatti predsjednik talijanskoga političkoga društva za Istru, to je jasno, da je „Naša prava sloge“ foj od talijanske stranke u Istre. Altreoche starina i domaćina! U ostalom ta „Neosloga“ menja gospodari kako i jedna taneka. Najprvo su njoj bili gospodari Viko Šušanj i kumpunija; pak Krstić; pak Šlocarić-Marotti i kumpunija; pak Nino Rožin; pak Dr. Constantini; pak sada Dr. Benatti. To je prava novinarska prostitucija.

Talijanska universa. Ministarstvo odlučilo je dat Talijanom talijansku universu va Roveretu u južnem Tirolu. Čim se je to dozualo, naši su zastupnici i zaht njimi i g. Spincić pobrzali va Beč, da zahtevaju od vlade i za nas Hrvate i Slovence universu i pošteno vršenje školskih zakoni. I Talijanski zastupnici su bili u Beču prosjedoivat proti temu, da se njihova universa neće otvoriti va Trstu.

Krstićeve laži i Mošćenički izbori. Va zadnjem broje „Krajnje Sloge“, ki nam je slučajno prišal u ruke, Krstić pozivlje Mošćeničane i Bersečane, da kod komunjekih izbori biraju ljude, ke njim preporučuje „istarski partid“. Ki je ta „istarski partid“ povej Arbanase! Zač ne greš s farbom van pak ne poveš, da je to talijanski partid, kemu je glava tvoj gospodar — Dr. Benatti, čovek ki bi zatrl u Istre sve, ča ni talijansko. Krstić neće, da pove Mošćeničanom istinu nego maže i laže samo da ulovi nekoliko Kanji. Partid kega Krstić za obseiniti prostotu zove istrijski to je ultra talijanski partid a ljude, ke ta partid preporučuje Mošćeničanom i Bersečanom, to su sve talijanski prodanci, ki će za malu plaću učinit sve po volje Talijanom, ki će zatrl va obćine stare navade i starinski naš jezik. Krstić piše, da va Mošćeničkoj obćine ni nijednoga Talijana. To zna svaki bedak, ali ipak talijanski foji pišu i Dr. Benatti na skupšćinah talijanskoga političkoga društva za Istru vavek govovi, da je mošćenička obćina u rukah od Talijani. Ako ne verujete, da Talijani tako pišu i govore, pridite k nam pak ćemo vam pokazat crno na belem. Krstić to dobro zna, al neće, da Mošćeničanom pove. On računa: ono su čak i bedaci, ki ne misle svojom glavom nego ki veruju slope ča njim ja nalažem.

Ako dakle va Mošćeničkom komune ni nijednoga Talijana, ča ni sramotno, da tamo zapoveda talijanska stranka? To neka raz-

mišljaja pošteti Mošćeničani i Bersečani pak neka nam odgovore. Va tom proglaše po begija je Krstiću nehotice jedna istina. On najme priznaje, da Mošćeničani govore hrvatski. Kolkio je on ča sada karti našimral dokazivajuć bedakom, da se v Istre ne govori hrvatski nego istrijski a ovo sada sam priznaje, da se va Mošćeničkah govori hrvatski. Tako on sam sebe va laž tera. Isto je tako laž, ča on piše, da je takovani istrijski partid za starinu. Pitamo mi, ča je od starine talijanski jezik naš jezik? Ipak su sada va Mošćeničkoj pošteštarije škartali sve ča je bilo prije hrvatskega pisanja. Tako se dela za starinu i domaćinu ča ne?

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru primili smo od gosp. Artura Gervais, kapelnika u Jaski K. 6, i to K. 4 sakupljenih od gosp. Lj. Valentekovića iz Jaske, pošlje markarave, k tomu pridodao gosp. Gervais K. 2 a gosp. Gjuro Vrnšćak K. 2 od za službe glasbe prigodom sudjelovanja kod korza. — Od gosp. Vjekoslava Ferlan-Ribara iz Arcata u Sj. Americi primili smo 5 dolara ili K. 29.59 sakupljenih među članovima: hrvatskog radničkog podpornog društva Sv. Jelena-Kastav grad odsjek Arcata, Cal. Darovaše: Vjekoslav Ferlan, Frane Lipić, Niko Dubrović, Josip Varljen, Andre Radetić, Frane Kinkela po 50 centi; Ivan Puharić, Josip Šepić, Vinko Drujević, Frane Popović, Andre Popović, Josip Popović, Ivan Puhar, Petar Afrić po 25 centi, skupa 5 dolara. Bog živi sve darovateljo!

Crkvene stvari u Kašteliru. Papinska je zapoved, da se va crkvah neume činiti nikakove novotarije. (Nil innovetur.) Nego te zapovedi vrhovnoga crkvenoga pastira ne drže se ni malo talijanski popi v Istre a ponajmanje oni porečke biskupije. Sve dok ni u Kaštelir prišal talijanski pop Marco Degrasni pivalo se je va kaštelirskoj crkvi neke pjesme i molitve samo u našem hrvatskom jeziku. „Don Marco pak je sada počel pivati sve latinski, kako da amo mi Kaštelirci svi čisto sami šeminaristi, ki znaju i razumeju latinski. Mi Kaštelirci tega više trpit ne moremo. Prije nego je došal taj talijanski reformator u Kaštelir baš je bila dika biti kod sv. misle i večernje. Prije su dvojice i dječaci lipo pivali u crkvi kod sv. misle i večernje hrvatski. Sada don Marco neće toga više, jerbo mu ne more u uši to hrvatsko pjevanje. Nego škodu od toga imat će naša sv. vera i crkva, jerbo naši ljudi neće da više hode u crkvu, kad nerazumiju molitve a Talijani nisu ni prvo hodili nit ne hode sada, jerbo mare za crkvu kako i za lanjeki sneg. Pak se tuže sv. otac papa i biskupi, da propada crkva i vera! Mora tako, kad teraju naše pobožne i verne ljude iz crkve. Poznato nam je, da presvetli biskup Flapp namešaće svećenike po svojoj biskupiji po naputku i dogovoru sa talijanskom strankom v Istre. Prije su bili talijanski popi, ki nisu znali hrvatski, samo po talijanskih građeh zapadne obale Istre. Sada se pak hoće talijanske svećenike malo po malo pošiljat sve dalje od mora med hrvatske kmete, da ih tako potaljanče. Ako bude pul tega vera trpela, Flappa mala briga. Mi Kaštelirci nismo živine, da ćemo se pustit zapreć pod talijanski jaram popa Degrasni. Drugi su viša.

Hrvatsko radničko podporno društvo Sv. Jelena-Kastav grad, odsjek 249. Narodne hrvatske zajednice u Arcata S. A. ustrojilo se je lanjske godine 1903. sa 14 članova a sada ih broji već 37, većinom Kastavaca. Za teknuć godinu bijaše izabran sliedeći odbor: gg. Vjekoslav Ferlan-Ribar iz Rubesji, predsjednikom; Franjo Šušanj iz Bregi podpredsjednikom; Franjo Kinkela iz D. Rukavca tajnikom; Josip Varljen iz Matulji računovodjom; Niko Dubrović iz Mihotići blagajnikom; Ivan Pošćić iz Bregi predsjednikom odjela za bolestne članove. O prošlom Božiću bijaše do dvaeset članova toga društva sakupljeno u kući Nika Dubrović, gdje su se uz pjesmu zabavljali i veselili. Na predlog g. Vjekoslava Ferlan Ribara sakupilo se u tren oka 5 dolara za našu družbu, kako to donasamo na drugom mestu. Čvalo i napredovalo društvo Sv. Jelena u Arcata.

Udruge sv. Mihovila u Rubešji odpravala je, kako smo u zadnjem broju javili, dne 28. febrara o. g. svoju glavnu skupšćinu. Iz izvješća tajnika i blagajnika razabrali smo, da je udruga u godini 1903. liepo napredovala. Istoj su u godini 1903. pristupila 22 nova člana, koji bijahu primljeni u društvo u pojedinih od 12 obćinskih ajednica, koje je odbor kroz godinu 1903. držao. Koncem godine 1902. bilo je svih članova 46 a na svršetku 1903. bilo ih je 68. Tekom upravnog godinje 1903. umro je društvenf član Bačić, komu su članovi udruge izkazali zadnju počast, doprativ ga mnogobrojno do groba i postaviv mu na lies vijenac. Udruga je prošle godine proslavila svoju godišnjicu sa svečanom svomom misom i propovjedu u crkvi sv. Mihovila, što je sve obavio velenčeni gospodin Dr. Ludvik Čiković. Višak društvenoga poslovanja u godini 1903. iznaša K. 903.60 a stanje imovine koncem godine 1903. K. 1386.60. Iz svega toga se vidi, da ta udruga liepo napreduje a bit će još bolje budu li članovi među sobom složni i pripravni, da savjestno vrše dužnosti prama društvu. Na glavnu skupšćinu udruge došli su naš vredni zastupnik profesor Spincić i kastavski načelnik g. Miro Jelusić, koji našoj udruzi rade u svakoj prigodi pomognu i dobrim savjetom i inače. Rado smo vidjeli u svojoj sredini i družbinoga liječnika Dr. Dubovicia. Bog ih živi! Udruga će njimi biti uvijek zahvalna. Dužnost nam je također istaknuti, da je gosp. Ignac Sinčić darovao udruzi tablu sa društvenom firmom. Hvala mu! Dno Bog, da udruga sv. Mihovila liepo napreduje na čast svojim članovom i cijeloj Kastavščini.

Lovransko društvo za štednju i zajmovo.

Ova nova posujinica po Reifeisenovom sistemu ustanovila se je nastojanjem Dra. Konrada Janežića, u Lovranu i to dne 4. o. m. Upraviteljem bijaše izabran gosp. Ivan Turčić stariji, njegovim zamjenikom gosp. Emiljo pl. Perčić, obćornicima gg. Ignjio pl. Perčić, Josip Tominić i Frane Bašan. Društveni uréd zalazi se za sada u vili gospodina Ignjija pl. Perčića, a uredovni satovi su u nedjelju od 11—12 ura prije podne. Društvo prima novac na štednju uz 4 1/2% interesa a daje posude na interes od 6%. Želim mladomu društvu dobar uspjeh.

Talijanska bezobraznost. Prigodom nastupa službe novog zemaljskog kapetana za Istru Dra. Rizzi, probio je ovaj taj svoj nastup svim obćinam u Istri, i onim, u kojim obitavaju izključivo Hrvati ili Slovenci u talijanskom jeziku. To je jednostavna bezobraznost, jer bi Dr. Rizzi kao zemaljski kapetan morao znati, da je većina pučanstva u Istri hrvatsko-slovenske narodnosti i jezika pak bi morao poštivati jezik većine pučanstva, komu je on nekakova glava. Nego gdje ćeš da ti istarski Talijan poštuje naš jezik i našu narodnost! Za njega je ciela Istra uzruđ i poprieko talijanska, a što neće nikako da bude talijansko to je „šćavo“. Nekeje naše obćine a med njimi Volosko, Kastav i Pazin su energično protestirale proti neotesanosti novoga zemaljskoga kapetana, toga Benjamina c. kr. vlade, te zaključile, da se njegovu probćenje o nastupu službe niti ne uzme do znanja. Mi uvijek gđimo jednu: budemo li se pustili gnjaviti i tlačiti tad će nas Talijani sve to većim „guštom“ tlačiti. Ako njim budemo počeli kazat zube i stavljat pest pod nos tad će nas njegovu respektirat. Bog prostio onim, koji su godine 1891. odvrćali naš narod na Perešćini od namuljene „šetnje“ u Poreč. Dok ne bude batina zamjenila pero neće u Istri biti za nas bolje.

Kotarska gospodarska zadruga Volosko-Opatija, držala je svoju glavnu skupšćinu prošle nedelje u Mošćeničah. Prisustvovao je liep broj članova. Trajala je, uz prekid od jedne ure, od 8 ura u jutro do 2 ure poslije podne. Predsjednik pozdravio sve a pominence gg. profesora i zastupnika Spincića i učitelja Ryslavoga. Sjeti se i mrtvih članova. Dr. M. Trinajetić pročita tajnikovo izvješće, a gosp. V. Mavričić blagajnikovo. Oba su bila odobrena. Novih članova priraslo je 31, te zadruga broji sada 172 članova. Prihoda je bilo lani K. 5332.12 a

razbada K. 5981/64. Naložilo se predložiti, da prerađiva pravila društva sa osiguranja govoda prema zahtjevom c. kr. ministarstva i neka je opet podnese na potvrdu. Zatim je gosp. Ryšlavi držao veoma zanimive predavanja o poljarnstvu. Gosp. zastupnik Spahnčić zahvaljujući se na pozdravu stavi članovima na srce procvat zadruga i nastojanje, da čim više članova prikupa. Primljen je predlog gosp. Fr. Skolamera, da se kroz godinu drži više izvanrednih skupština i sastanaka. Primljen je također predlog Dr. M. Trinajstića, da se podnese predstavnika na ministra-predsjednika i na ministre trgovine i poljodjelstva za udarenje visoke carine na vino u novom trgovačkom ugovoru sa Italijom.

Na koncu bude zadržano podjeljeno 20 noževa Krund za cjepljenje loza, dvie košnice, četiri poučne knjige o pčelarstvu i više gospodarskih kolektora.

Pučka skupština družbe sv. Cirila i Metoda za Istru u Bribiru. To je prva takova skupština. Čast onim, koji su ju zasnovali i priredili. Čast narodu, koji je u onolikom broju (preko 2 tisuće i po duša) pohrlilo u Bribir, da čuje onu dičnu gospodu Ivana Tomića, Ivana Hajdina i veleč. gosp. župnika i kanonika Franje Lorbeka, koji su svi govorili o Istri najvećom ljubavi i silnim oduševljenjem. Kakovih je prelepih riječi palo kod te skupštine! I preporuke, da se sabire za družbu, da se kupuju samo družbine žigice, cikurije itd. A narod je to zapamtio, jer se već u malo dana sakupilo u samom Bribiru do 700 kruna. A seljakinje, koje nisu u životu čule ništa o družbinim žigicama, dolaze u grad, pak pitaju za žigice, o kojih je „gospodin plovač pravil“. A kad je sabirac došao u neku kaću, da kupi prinose za družbu, reklo je jedno od mnogobrojne djece: — Mamó dajte kamparu Osi (Josipu) šoldi, za će naš Talijani!

To su eto posljedice pučkih skupština, to je eto onaj mali, blagoslovljeni rad za hrvatski narod! Živio Bribir!

† Ivan Dragovina. Običaj je od mrtvih govoriti samo dobro, a ako tega dobra ni, optupa se ga izmisliti, samo da se pokojnoga Petra ale Pavla more hvaliti i samo hvaliti. Tako se je ovi dni va Lovranu čulo samo uzdihanje za mrtvim Dragovinom i nabranje kreposti, od keh nekog pokojnik ni ni sanjal, i na kem bi se on, da mu je stat z groba, od srca nasmiel. Takovi smo ni ljudi! Nije fallo drugo, ako ne da se ga proklama uzorom — liti modelom svakemu popu i plovanu.

Mi pak s ovega mesta nećemo spominjat ni pokojnikovu veliku nezahvalnost prema andjelskemu našem biskupu Dobrile, nećemo spominjat njegovu mržnju protiv našem jeziku ni druge slabosti njegove, već ćemo reč, da neka mu dobri Bog prosti sve nepravdi, ke je nanesal našemu puku va Lovrančine i neka mu da mesta va raje i slave nebeskoj. Jedino ča želimo, je to, da nijedan od našeh svećenik ne zame pokojnog Dragovinu za svoj primjer i uzor! A njega opetujemo neka pomiluje Bog!

Anzulo se pozna konvenciji. Za pravo reč, on ih se ni „sirota“ nigdere ni ućil, ma sa svem tem, zaš se škuje, da će bit po sile podesiti, kada ni za to. Ni mu dosta bila falopa, ku je storil na dan dolazka švedskog kralja, ne — on se je otel proslavit. Znate ča j' učinil? Pastil je on lozom, onu nespodobu tamo na Slatine, da onde gnjilje nekoliko dan. Svet se je onde fermeval i smel se. Svi su se smeli: I Nemci i Ungarezi i sam Constantini — ja i on se je smel. Ma ki se nebi smel! Onakove nespodobni još ni bilo u Opatiji.

Nego i svaki škerc ima svoj kraj. I ljudi, ki su se prvo smeli su najedanput počeli mrmjati: Ma ča je punt, ča niamo va korizme, ča on lozom drže onde itd.

Došlo je pritužbi i na kurkomisiju. Deset puti je molila kurkomisija Anzula, da neka ono dole hiti — ma on ne — već je rekal: Kada je mane dobro, more bit svakemu!

Lepo! baš lepo! Nego ako će Anzulo, da se po sile pokuša smišati pred celim svetom, na volju mu, ale ni pravo, da radi

njegovih trubasterij trpi celi naš posteni leprinaški puk, a kim se, radi jednega Anzula raga celi svet.

Marki i leprinaški pečat. Ovi dni su se dva poljanika Šarenjaka posvađili s Markijem zaradi pečata i to za to, ča je Marki sagovaral, da bi dobro storit za leprinačku občinu novi pečat sa Apriano a ne već sa Veprinac kako dosad. Na to su se Poljanici razjullili i zavapili: Mi nećemo tega, mi ćemo, da se pečati po starinsku. A Marki: Vi tu ne zapovedate, ja ča pečatit kako bude mane volja. I kako čujemo, već je Anzulo sve pripravil, da bude Marki mogal pečatit sa — Apriano. Bez kometata!

Mjestne vijesti.

Audijencija kod švedskog kraljevskog para. Njihova Veličanstva kralj i kraljica švedski primili su dne 8. t. mj. u posebnu audijenciju nekoju gospodu iz Opatije i Voloskoga, a međ timi na prvom mjestu našega načelnika, gospodina Dra. Stangera. Kako čujemo, gosp. načelnik stupiv pred kraljevski par, zahvalio se za visoki posjet učinjen našem ličičlštu, našto je Njegovo Veličanstvo dodalo, da se ono zahvaljuje najliepše na prekrasnom dočeku, koji da ga je u istinu dirnuo. Načelnik je odgovorio, da je onaj doček pripravilo pučanstvo baš od srca. Njegovo Veličanstvo se zatim pitapalo, dokle se proteže občina Volosko-Opatije i gdje počima občina Veprinac i uslied odnosaog odgovora reklo: dakle mi stanujemo sada u obćini Veprinac, a gosp. načelnik dodade: da Veličanstvo, ali uvijek u ličičlštu Opatiji, koje sastoji iz Voloskoga-Opatije i jednog diela občine Veprinačke.

Nato opazi Nj. Veličanstvo, da se u Opatiji mnogo gradi pače možda i previše pa će doskora nestati zelenila u Opatiji ako se bude ovako dalje gradilo — a načelnik odvrati: Da Veličanstvo, žalibože je tako. Njzino Veličanstvo kraljica pohvalila je liepe puteve, koji postoje u čumi po našoj obćini.

Njzina Veličanstva popitala su se još vrhu raznih stvari a onda vrlo milostivo odpustila prisutne. Sa gosp. načelnikom bili zajedno u audijenciji jošte gosp. prof. Glax i gosp. Dr. Tripoldi. Njihova Veličanstva primila su isti dan takođerj gosp. kotarskoj kapetanica Dra. Manussi, gosp. barona Schmidt-Zabierova i načelnika občine Veprinačke Štiglica.

Rumunjski kralj u Opatiji. Kako javljaju nekoji listovi, doći će početkom Aprila o. g. u Opatiju rumunjski kralj Karol i kraljica rumunjska Carmen Sylva.

Koncertat u „Narodnom Domu“ u Voloskom. Tri člana ljubljanske opere: Gdja. Skalova i gg. Orželsky tenor i Peskovsky (Rue) bas, priredili su u subotu, dne 5. o. mj. koncertat u našem „Domu“ u Voloskom. Program biran — pjevači na glas u umjetnici, pa nije ni čudo, da je veliki broj naše domaće inteligencije pohrlilo u „Dom“, da čuje nekoliko pjesama skladanih po najglasovitijem slavenskim skladateljima. I Glinka i Čajkovski, i Smetana i Dvorzak a uz njih i po gdjejoja druga slavna imena bila su zastupana na programu toga sjajnoga koncerta. O izvedbi ne treba ni da govorimo. To je sve bilo preliepo — umjetnički. Užitak pako — neopisiv. A bilo i pljeskanja i burnog povladijavanja i to netom bi se koji od umjetnika pojavio na pozornici.

Jedino što smo morali žaliti, bilo je to, što nismo čuli na programu oglašena terceta opere „Petra Svačića“. Ta je točka radi nekih nepredvidjenih zapreka morala, da izostane. Ali što nije bilo sada bit će drugi put, pa se nadamo, da ćemo prilikom koncerta, što će nam ga opet prirediti naši ljubljanski umjetnici, čuti i dvie i tri kompozicije našega Mandića.

S radošću bilježimo, da je na koncert došlo i nekoliko gospodjica i gospode iz Mihotića i Frančića. Vrlo pohvalno. Samo napried tako, da se što bolje i jače uzdrže svezna, što su od uvijek vezale Volosku i naša liepa Brda!

Za grudoj protestantske crkve u Opatiji obdržavano se u ponedjeljak, dne 7. o. mj. u kazališnoj dvorani hotela Štefanije koncertat: Od gg. i gdja. koje su blagohotno sudjelovale kod toga koncerta spomeunt nam je gospodju savjetnika Dra. Peršića, koja je s poznatom vještinom odpevala tri teške Arie i punim svojim umiljenim glasom pobrala najviše pljeska i odobravanja.

Na koncertu bila su osim prejasnoga luxemburškoga para princuna i Nj. Veličanstva kralj Oskar II. i kraljica Sofija.

Svega po malo.

Tuberkuloza ili jetika va Madjarskem. Po statistiki umirila na Madjarskem na leto 500 tisuć ljudi od jetike. Va samoj Budimpešti je med mrtvimi 20%, jetikavih.

Najstariji čovjek na svetu. U sirotištu grada Novi Brunswick u sjevernoj Americi, umro je ovih dana neki Noa Baby, koji je doživl 133 leta. To je najviša starost, koju je ikoi čovjek do sada na svijeta dočekao.

General Ricciotti Garibaldi predsjednik saveza slavenko-latinskoga. Ča se smejeva? Mislite da vas varamo? Čajte! Pravi Talijani u Italije nisu tako zagriženi i zalupani neprijatelji svega, ča je slavenko, kako su to istarski talijanski „farantati“ i tršćanski čifiti. V Italije su spoznali veliku pogibelj koja preti svim nam Slavenom i Talijanom od nemške poplave, pak su počeli zmišljati način, kako bi se proti toj poplave obranili. S tem se pitanjem sada bavi sin slavnoga talijanskoga junaka Garibaldija, Ricciotti Garibaldi. On hoće, da se svi južai Slaveni i Hrvati, Slovenci, Srbi i Bugari slože s Talijani u jedan savez proti Nemcima, ki bi hteli osvojiti i naše i talijanske zemlje. Mi nedvojimo ni najmanje, da general Ricciotti Garibaldi pošteno i pametno ne misli i dela nego bimo mu svetovali, da prvo nego počme sklapat savez med Talijani i Slaveni neka prije nauči istarske i tršćanske Talijane pameti, da poštuju naš jezik i našu narodnost, da ne gaze zakona i pravice nego neka priznaju nam i našem jeziku jednake pravice sa talijanskim pak onda: All right. Onda bimo se mogli boriti bok od bok sa „camicie rosse“.

Gospodarske vijesti.

Hrana rastilna i krmijeka ili umjetna gnojiva.

Dušična gnojiva su za nekoje rastline toliko važna, koliko i fosforna i pepelčna. Ona u velike pomažu rast. Glavna takova gnojiva jesu čiška solitra i sumporno kiseli čipovac (amonijaska).

Čiška solitra je tako prozvana po zemlji Čili na zapadnoj obali južne Amerike, gdje ju vade, a ima je takođerj u Boliviji i u Peru. Ondje leži u veoma prostranih naslagah debelih od nekoliko cm. do 5 m. Te su naslage tako tvrde, da je treba minami razbijati. Velike komade smrve i onda raztope u velikih kotlih. Kad se ohladi raztopina, salitra se kristaliruje. Izgleda kao biela sol, a ukusa je jedke. Takova se dovaža u velikih brodovih u Europu. Na Rieci jih se često vidja. Uporabljuje se u razne industrijalne svrhe a najviše za gnoj. Pročunalo se, da se je godine 1896, potrošilo salitre na svaki hektar obradjene zemlje u Belgiji Kg 51'71, u Engleskoj 18'80, u Njemačkoj 16'92, u Francezkoj 6'76, u Olandiji 4'02, u Austriji 3'81, u Daneskoj 2'41, u Švedskoj 1'96, u Italiji 1'56 a u Španjolskoj 1'34 Kilograma.

Od onih 381 po hektaru u Austriji nije ga palo ništa ili vrlo malo na naše krajeve, jer se kod nas žalibože ne poznaju koristi gnojenja ni sa tim, ni sa drugim umjetnim gnojivi.

Čiška salitra, upotrebljena kako gnoj, djeluje hitro, jer je vrlo lahko raztopiva u kapljevini tla. Sbog tog svojstva ne smije se dati svu mjeru na jednom nego u više navrata ili puta, jer inače, kako se raztopi, gubi se u dubinah zemlje prije nego li ju mogu šile rastilna usisati. Ta je onda za nje poseve izgubljena.

Ona je najprikladnija za blago, duboko hlovasto i laporasto tlo. U pljeskavitu tlu je nježno djelovanje takođerj povoljno, ali ja se u njemu, uprav sbog njezine lahke raztopivosti, na smije razsipati ni mnogo ni prerano. Najbolje je razsipati ju pol u maržu a pol u aprilu, ali ne kad su rastilne mokre od kiše ili od rose, jer bi njim tada njezina jednakost škodila.

Prije nego ju se atane razsipati treba smrviti akupove kristala, što su se napravili u vrelah, to ju onda smrvjeti sa 2—3 puta toliko pieška ili suhe zemlje, i tako jednostavno raztresti po zemlji. Zakapanja ili podoravanja njoj ne treba.

Ne smije ju se nikada razsipati akupa sa superfosfatom ni sa gnojivi što sadrže vapno, jer joj ovo prouroči gubitak dušika.

Ona prija svim rastilnam i soćivicam, koje, kako smo već rekli, ne samo, da nisu dušika iz zraka za svoje potrebe, nego ga još puštaju i tlu na kojem su raste, trebaju je vrlo malo. Tim se tumači što rastilnana posijana na jednom zemljištu iza soćivica, ne treba dušičnoga gnojenja.

Treba se čuvati osamljene uporebe čilake salitre. Njezino krepko djelovanje moglo bi prouročiti iscrpljenje ostalih hraniva. S tim bi bilo škopcano opadanje košnjeg priroda i ojačljenje zemlje. Nju ćemo dakle upotriebiti istom onda, kada smo prije dali fosfatnih i pepelčnih gnojiva.

Obična količoka salitre za gnojenje je 80—200 kg. po hektaru.

Ciena joj je danas oko 25 kruna za 100 kilograma.

Drugo glavno dušično gnojivo, sumporno kiseli čipovac ili amonijoka, jest također biela kristalna sol, žuhka, pikantna ukusa, raztopiva u dva put toliko vode. Prirednju ju kuhanjem zasmudjele mokvače i od čipave vode u tvorstcah gasa filiti plinarah.

Ovo gnojivo radi polaganije od čilake salitvorine, jer je manje raztopivo u vodi. Ono biva i polaganije usisano od biljna i nije toliko pogibelj, da ga kiše ponese u dubine. Za to ga se može dati ne u proljeću, nego u jeseni jakim zemljam i rastilnam, koje ga po malo usišu. To su obično rastilne polaganu rasta. Kako smo rekli čilaku rastilnu se samo raspe po zemlji, dočim sumporno kiseli čipovac treba z lishka zakopati ili zagrebiti, ako se ne očekuje brzo kišu.

U lalkih zemljah bolje je razsipati i njega, kako i salitru, u proljeću.

Zasiplje se ga pomiešav ga sa 2—3 puta toliko pieška ili zemlje. Može ga se razsipati skupa sa superfosfatom i sa pepelikom, al ne akupa sa Thomasovom troskom ni sa gnojivi, koja imaju vapno.

Na hektar treba ga 75—200 kg., ciena mu je danas 25—27 kruna po 100 kg.

Dušično gnojivo jest takođerj dušično kiseli kalij ili salnitar, ali ga se veoma malo rabi jer je preskup i jer ga malo ostaje za drugu uporabu, kad ga se mnogo troši za tvorenje pučanoga praha.

Takova su gnojiva jošte krvava moka, koju priredjuju od porušene i samlivene krvi, rožna moka t. j. samlivena stignotina od rogovu. Nego ova gnojiva djeluju veoma polagano, jer moraju prije u zemlji sagnjiti, da se iz njih razvije dušik.

Zadnje vijesti.

Rusko-japanska vojevka.

Prošlu nedelju došlo je nekoliko japanskeh brodi pred rusku forticu Vladivostok i počeli da bombardaju mesto. Puno se mučili, potrošili jedne tri sto tisuć stvorini praha i olova i sve zaludo — Vladivostoku nisu ni najmanje naškodili. Vladivostok je tvrda fortica, krepak i siguran porat — znaju to Japonezi, za to su se i držali drugo. Rusi su pustili neka Japoneci prosipaju prah i olovo. Oni nisu ni jednaput puknuli, jedno ča je japanska škavra bila dvo a drugo, nisu otali neprijateljom odat svoje pozicije.

Kako su Japoneci prošil pred Port Arturom? Sada i Nemci i Englezi pišu o velikoh gubitkeh Japonec pred Port-Arturom. Stalno je, da Japoneci imaju šest jako po-

kvarene inkrociadovi. Pred Port Arturom je potopljeno pet japanskih brodi od gveri, a va japanskom more jedan. Osim tega ima jako pokvarene i potopljenih pet torpedinera i dva prevozna broda za mine. K temu još jedna kanoniera potopljena pred Port Arturom. Sve to do 2. ovega meseca. A bit će tega još i više, zač Japanci skrivaju svoje gubitke koligid morn. A oni ki čitaju „Piccolo“ misleli su do sada, da Rusi krcaju svoje kanune s mekinami ale pak šmokvami. Briani!

Japon nije spravan na vojsku. I-to pišu Englezi, ako i preko srca. Do sada se je na Koreju skrcalo samo 48 tisuć ljudi i ti stoje s mirom i čekaju dokle im jedna vojska kreće put Vladivostoka a druga put Port Artura. Onda će i treća krenuti put sjeverne strane Koreje, na rieku Jalo, na koju su se već utvrdili Rusi. Tako, da će na kraje teško doći do vojske prije konca Aprila.

Izbori va Mošćenica.

Izbori va Mošćenica obavili su se utorak i sredu. Utorak biralo je III. telo, gdje je kako i va II. telo očitim prevratstvom pobijedila stranka od bakalara i tovarskega mesa. Sredu posle podne biralo je I. telo. Tu je pobijedilo poštenje, pobijedila je naša stranka. Va drugem tele glasovalo je naših 66, odbijeno je „pak bilo naših glasi toliko, da su Talijanaši dobili većinu i Berseć se je ponesal kako pravi narodni junak. Svi su došli, svi — i svi su dali našoj stranki glas, svi osim onega Jadreta Valčića, zalosna mu majka. Nego o temu drugi put više — a za danas kličemo: Živili naši dični Bersećani, naši vrli i sviestni Bersećani, a neka žive i oni naši va Mošćenici, ki nisu hitili svoju materinu čast pod noge, kako Jadre Valčić i Kapula!

Sjećajte se istarske družbe sv. Cirila i Metoda!

Posujilnica u Voloskom,

registrana zadruga na ograničeno jamčenje,

obdržavati će dne 26 marča t. g. u 3 sata poslije podne u velikoj dvorani „Narodnog Doma“ u Voloskom svoju

VII. glavnu redovitu godišnju skupštinu

sa slijedećim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika prošlogodišnje glavne skupštine;
2. Izvješće ravnateljstva;
3. Nadzornog odbora;
4. Izbor ravnateljstva, nadzornog odbora i društvenog suda;
5. Zaključak glede uporabe čistoga dobitka;
6. Slučajni predlozi i savjeti.

Godišnji obračun izložen je zadrugarom na uvid u društvenoj pisarni.

Volosko, dne 25. februara 1904.

Ravnateljstvo.

Br. 91/1904.

Oglas natječaja.

Podpisana uprava kotarske bolesničke blagajne u Voloskom raspisuje ovim natječaj za mjesto jednoga nadglednika bolesnih društvenih članova.

Mjesečna plaća iznasa K. 70 plativih naknadno svaki mjesec.

Zahtjeva se poznavanje hrvatskoga a po mogućnosti također njemačkoga i talijanskoga jezika.

Molitelji moraju također dokazati, da znaju čitati i pisati.

Molbenice imaju se predložiti podpisanoj najkasnije do 15. marča 1904.

Za upravu kotarske bolesničke blagajne u Voloskom.

Predsjednik: Dr. Pošćić.

Tražim

dečka naučnika za svoj dućan na Slatini.

Ivan Letiš, trgovac.

Trgovina vinom Antona Puharić

u Voloskom broj 116 (blizu ribarnice.)

Prodaje izvrstna, čisto naravska vina i to:

Istarska vina

na malo:

Teran	po 24, 28, 36 novč.
Bjelo	po 28 "
Muškatel	" 36 "

Na veliko:

Teran	po 15, 17, 22 novč.
Bjelo	po 18 "
Muškatel	" 24 "

Dalmatinska vina

na malo:

Opol	po 24 novč.
Bjelo	" 28 "

Na veliko:

Opol	po 15 novč.
Bjelo	" 18 "

Uzorci šilju se na zahtjev badava.

Koji od naših trgovaca želi prouzeti u svojoj trgovini razprodaju „Narodnoga lista“ uz primjereni dobitak, neka se oglasi našem uredništvu.

„Narodni list“ prodaje se kod:

Ivana Tomašić i Felice Turina u Opatiji; Andra Blečić i Marija pl. Märzthal u Voloskom; Josipa Rubinić u Mošćenica; Vinka Mavričić u Dragi; Frana Bassan u Lovranu; Antonija Priskić u Iki; Vjekoslava Kinkela u Rukavcu; Dinka Spincić u Mihotićih; Frana Ferranda u Matuljih; Ivana Vlah-Vičić u Trinajstićih; Ljudevita Jelušić u Kastvu; Antona Sarčion-Ivančić Sv. Matej.

Pejodini broj stoji 6 filira.

Svoj k svomu!

Žigica i Cigaretapapir družbe „Cirila i Metoda“ kao i hrvatske narodne nošnje razglednice troboje, dobije se kod

V. Lenca, Rieka

Na veliko uz vrlo umjerene cene. Razšiljanje samo pouzecom: Via Fosso, i Via St. Bernardino, Rieka.

U životu nikad više!

ovako riedke zgođe

500 komada samo for. 1.95.

Krasna pozlađena i dobro idna ura, 3 god. garancije, sa prikladnim lancem, i moderna svileni kravat za gospodu, 3 kom. najfinijih šepnih rubaca, 1 dražestan prsten za gospodu sa imit. dragim kamenom, 1 košna novčarka, 1 krasno žepno ogledalo, 1 par dugmeta sa manjeto, 3 dugmeta za prsa, sve 8¹/₂ doblit zlato, sa patentiranim zatvaranjem, 1 prima plaća, sprava od nida, i album sa najljepšim slikama na svijetu, 1 elegantna pariška pribadača za gospodje (Novost), i par bouton od similibrijanta, vrlo trajni, 5 šaljivih predmeta na veliko veselje za staro i mlado, 20 važnih predmeta za dopisivanje i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve skupa, za urom, koja sama ove novce vrijedi, stoji samo for. 1.95. Šalje se pouzecom ili da se novac unaprijed pošalje.

Bečko glavno skladište

P. LUST, KRAKOV br. 116.

NB. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

Pijte!

Kapl Spasitelja, koje se mogu zbog svoje djelatnosti nazvati čudotvornima, kod svih bolesti želudca, posjeduju probavu, podavaju tek (apetit) za jesti, proti hemoroidam, matruni, žgaravici, otoku sluzene i jetara itd. itd. — a djeluju upravo čudotvorno i kod već zastarjelih bolesnih.

Nebi smjelo manjkati u nijednoj kući ove glasovite i čudotvorne kapljice.

I bočica samo 60 fl. (30 novč.) a na svakih šest bočica dobije se jedna badava.

Naputak za uporabu ovih kapljica prilaži svakoj bočici — a naputke i cijenk za sve bolesti, bilo kod ljudi ili blaga (za krave, konje, volove, svijeze itd.) šaljem na zahtjev franco i badava.

Naručbe odpremaju se i sa poštom (i to najmanje 6 bočica Kapl Spasitelja) a ostalo prema želji, to treba jedino naručiti kod vladnaka najbolje i najviše ljekarne, a to je ljekarna „al Redentore“ (k Spasitelju) na Rijeci — stoga naručite samo pod ovom adresom:

Hinko Babić,

ljekarna k Spasitelju (al Redentore).

Rijeka, blizu velike crkve.

Hotel „Liburnia“

VOLOSKO.

Sastoji od 24 elegantno uredjenih soba sa električnom razsvjetom, ku-palištem u kući. Slobodan izgled na more.

Restauracija - kavana

providjena je uvijek svježim jelom i pićem. Točič se originalno plizensko pivo, domaća, hrvatska, istarska i dalmatinska vina.

Poslužba bezprikorna

Ciene vrlo umjerene.

Odgovorni urednik: Peter Rubinić.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prime novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4¹/₂% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama. Vraća na štednju uložene iznose bez odpozvedji, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo odkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posuda) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Poblize informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića, Dr. I. Pošćića, Dra. A. Stangera i Dra. M. Trinajstića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 iznasao je K 2777.869.20 — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1903 K 862.576.14

Ravnateljstvo.

Takara V. Tomičić i dr. — Opatija.